Prima instanţă: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (judecător Tatiana Sobolschi)
Dosarul nr.2a-1300/24 (nr. 2-24017697-03-2a-02102024)

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

11 februarie 2025 mun. Bălţi

Colegiul Civil şi de contencios administrativ
Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Olga Topada

examinând în ședință judiciară publică, în procedura cererilor cu valoare redusă apelul declarat de apelantul Ojovan Vasile împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 06 iunie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Dondușeni către Ojovan Vasile privind recuperarea cheltuielilor suportate pentru achitarea îndemnizației unice la eliberare,-

C O N S T A T Ă:

Argumentele participanților la proces:

La data 14 februarie 2024, reprezentantul Inspectoratului de Poliție Dondușeni în persoana lui Vranescu Andrian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ojovan Vasile cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru achitarea indemnizației unice la eliberare.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat faptul că, potrivit Ordinului șefului Inspectoratului general de Poliție nr.396 ef. din 27.09.2013, Ojovan Vasile ***** a fost numit în funcție de inspector inferior al Serviciului statistic al Secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Dondușeni, cu reconfirmarea gradului special ,,plutonier de poliție,,.

Reține că, prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 234 ef. din 28.05.2020, în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit.b) (la atingerea limitei de vârstă în serviciu) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul, la cererea personală de la data de 25.05.2020, unde era expres indicat ca să-i fie achitate compensațiile bănești

pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a indemnizației unice în conformitate cu art.49 alin. (4) din Legea nr. 288/2016, de la 31.05.2020.

Menționează că, la atingerea limitei de vârstă în serviciu și după concediere Ojovan Vasile a beneficiat de indemnizația unică la eliberare în sumă de 110 506 (una sută zece mii cinci sute șase) lei.

Reprezentantul reclamantului menționează că, în anul 2023 Inspecția financiară, în temeiul art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 și în baza Programului de activitate pentru simestrul I al anului 2023, a efectuat inspectarea financiară complexă la Inspectoratul de Poliție Dondușeni, pentru perioada de activitate 2018-2022, în cadrul căruia au fost constatate următoarele: a) au fost depistate niște neclarități în privința sumei achitate lui Ojovan Vasile ca indemnizație unică la eliberare, unde revizorul a atras atenția că *calculul efectuat este incorect*, deoarece s-a calculat în stagiul de activitate în Ministerul Afacerilor Interne și timpul petrecut în armată, de unde reiese că el urma să primească numai pentru vechimea în muncă în Ministerul Afacerilor Interne ce constituie suma de 94 688 (nouăzeci și patru mii șase sute optzeci și opt) lei și nu suma de 110 506 (una sută zece mii cinci sute șase) lei.

Mai invocă reprezentantul reclamantului că, la data de 02.10.2023, prin somația cu nr. 34/32-4482, pârâtul a fost somat referitor la restituirea benevolă și imediată a sumei de 15 818 (cincisprezece mii opt sute optsprezece) lei, care a fost achitată surplus la indemnizația unică la eliberare, în termen de 7 zile de la recepționarea prezentei somații. Somația a fost expediată prin intermediul poștei și ca dovadă servește Avizul de recepție, recepționat la data de 16.10.2023. La data de 23.11.2023 Inspectoratul de Poliție Dondușeni a primit referință/dezacord cu toate cele indicate în somație.

Mai invocă faptul că, în temeiul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 936/2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie în mărime de 11 700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

În drept, reclamantul își întemeiază pretențiile potrivit prevederilor art. 776, art.858 alin.(1), (2) Cod civil, art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012, art.85 alin. (1) lit.(1), art. 90 lit.c), d), art. 94 art. 276^{2}-^{4} CPC.

Solicită reclamantul admiterea acţiunii în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă, încasarea de la Ojovan Vasile ***** în beneficiul Inspectoratului de Poliție Dondușeni a sumei 15 818,00 MDL cu titlu de sumă achitată surplus la indemnizația unică la eliberare și a cheltuielilor judiciare.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 06 iunie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul de Poliție Dondușeni împotriva lui Ojovan Vasile cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru achitarea indemnizației unice la eliberare, a fost admisă integral.

- S-a încasat de la Ojovan Vasile *****, a.n.*****, IDNP *****, domiciliat în ***** în beneficiul Inspectoratului de Poliție Dondușeni, cod fiscal 1006601001355, sediul or. Dondușeni, str. Independenței 43, C/b ***** suma de 15 818,00 (cincisprezece mii opt sute optsprezece,00) lei, care este constituită din suma achitată surplus la indemnizația unică de eliberare.
- S-a încasat de la Ojovan Vasile *****, a.n.*****, IDNP *****, domiciliat în ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 683,00 (șase sute optzeci și trei,00) lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 08 iulie 2024 (conform plicului poștal) (f.d.37)) din partea apelantului Ojovan Vasile a fost depusă cererea de apel preliminară împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 06 iunie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, respingerea acţiunii reclamantului ca fiind tardivă, în ordinea prevederilor art.186[1] CPC. Anularea hotărârii Judecătoriei Edineţ, sediul Dondușeni din 06.06.2024 cu încasarea din contul intimatului în beneficiul apelantului a cheltuielilor de judecată, constituite din costul serviciilor juridice calificate - 10 000, 00 (zece mii, 00) lei, taxa de stat achitată în sumă de 515,00 (cinci sute cinsprezece) lei, taxa de timbru - 200,00 (două sute) lei, cheltuieli pentru corespondenţa poştală - 50,00 (cincizeci, 00) lei.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a indicat faptul că, la data de 27 mai 2020, conform Ordinului IGP al MAI al RM nr. 234 ef a încetat raportul de serviciu a funcţionarului public cu statut special - Ojovan Vasile, cu achitarea compensaţiei băneşti pentru concediile de odihnă anuale neutilizate şi a indemnizaţiei unice, în conformitate cu prevederile art.49 alin.4) din LP nr.288/2016 din 31.05.2020. Cererea de chemare în judecată a reclamantului cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru achitarea indemnizaţiei unice la eliberare a fost depusă instanţei de fond spre examinare la data de 14.02.2024, adică cu depăşirea termenului general - de 3 ani în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată dreptul încălcat, conform cu dispoziţia art.391 alin. (1) Cod civil.

Consideră justificată cerinţa de respingere a acţiunii reclamantului ca fiind tardivă.

Menționează că, cauza a fost examinată în lipsa apelantului astfel, încălcându-i flagrant drepturile consacrate în art.6 CEDO, precum şi în art. 20 din Constituţia Republicii Moldova - accesul liber la justiţie şi dreptul la un proces de judecată echitabil. Prima instanţă nu l-a citat şi înştiinţat în modul stabilit la şedinţele de judecată. Astfel, după recepţionarea hotărârii judecătoreşti, studiind materialele dosarului în cauză, a constatat, că instanţa a remis în adresa apelantului o corespondenţă poştală recomandată, dar nu şi o citaţie legală de participare la acest proces. Fiind temporar într-o deplasare peste hotarele Republicii Moldova, această corespondenţă a venit s-o recepţioneze soţia sa, la care Oficiul poştal neântemeiat i-a refuzat înmânarea. Fără a verifica cauza şi motivele revenirii corespondenţei în cancelaria Judecătoriei, instanţa de judecată, contrar prevederilor art. 105 CPC, a admis citarea legală a părţii în proces.

Reține că, fiind lipsit ilegal de dreptul de a participa în şedinţele de judecată preconizate de prima instanţă, a fost lipsit de dreptul de a depune referinţa şi probe, dar mai mult - a fost lipsit de dreptul invocării excepţiei de tardivitate a cererii de judecată depuse peste termenul de prescripţie extinctivă.

Menționează apelantul că, instanţa a luat în calcul şi şi-a bazat eronat hotărârea pe cuprinsul prescripţiei Inspecţiei Financiare din 05.07.2023, care nu face trimitere direct la Ojovan Vasile, ci numai a unei sume de 15,8 mii lei - pretins eronat calculate şi virate.

Mai reține că, asupra actului în cauză planează multe dubii privitor la integritatea lui în ceea ce priveşte controlul perioadei de activitate 2018-2022, or, în această perioadă au mai fost pensionaţi angajaţi ai IP Donduşeni cu achitarea indemnizaţiei unice la eliberare, fără a fi identificate careva erori. O singură eroare admisă de aceleaşi persoane competente din cadrul IGP MAI RM şi nemijlocit IP Donduşeni şi responsabile de calcularea şi achitarea acestei plăţi - numai către Ojovan Vasile.

Menționează apelantul că, indemnizaţia unică a fost transferată pe cardul bancar împreună cu alte plăţi şi în aceste condiţii, ţinând cont şi de timpul trecut, apelantul nu-și amintește ce sumă a fost transferată la contul său. Aceste 15,8 mii lei, nu este de exclus, puteau fi transferate şi pe un alt card bancar, în decontări figurând numai apelantul în persoană.

Mai reține faptul că, pentru stabilirea acestor circumstanţe dubioase, la somaţia reclamantului din 02.10.2023, prin conţinutul referinţei-dezacord, a solicitat să se organizeze şi să producă o anchetă de serviciu în cadrul căreia să se identifice şi să se analizeze toate versiunile posibile, în final stabilindu-se cu certitudine, cine (persoana concretă), când, în ce mod şi circumstanţe, cu vinovăţie sau nu a calculat această indemnizaţie în ce cuantum, conform căror prevederi legale, şi cui, în ce mod, la care dată a fost virată. Reclamantul a respins nemotivat această solicitare, fapt ce generează suspiciuni rezonabile, privind temeinicia şi

legalitatea atât a somaţiei, cât şi a întregii acţiuni de judecată şi procesului de judecată intentat cu înfăptuirea unui act de injustiţie, cu grave încălcări de procedură şi drepturi fundamentale.

Solicită, admiterea cererii de apel cu casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții privind respingerea acţiunii reclamantului ca fiind tardivă, în ordinea prevederilor art.186[1] CPC. Anularea hotărârii Judecătoriei Edineţ, sediul Donduşeni din 06.06.2024, ca neântemeiată şi nelegitimă. Încasarea din contul intimatului în beneficiul apelantului a cheltuielilor de judecată, constituite din costul serviciilor juridice calificate în mărime de 10 000, 00 (zece mii, 00) lei, taxa de stat achitată în sumă de 515,00 (cinci sute cinsprezece) lei, taxa de timbru - 200,00 (două sute) lei, cheltuieli pentru corespondenţa poştală - 50,00 (cincizeci, 00) lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 29 noiembrie 2024 s-a acceptat apelul spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă. Expedierea intimatului copiei apelului şi înscrisurilor anexate la apel cu stabilirea termenului limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art.372 CPC (în copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 28 ianuarie 2025 ora 16:00. Fixarea ședinței de examinare a pricinii pentru data de 30 ianuarie 2025, ora 14:00, fără citarea părților.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul intimatului Inspectoratul de Poliție Dondușeni, Vlaicu Alexandru fiind prezent a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii contestate. A mai relatat instanței faptul că, suma solicitată spre încasare este surplus, ce se datorează erorii la calcul, stabilite prin act de revizie. Suma indemnizaţiei pentru concediere rezultă din vechimea în muncă şi salariul calculat pentru ultimul an de serviciu. În vechimea calendaristică în funcţie s-a inclus perioada serviciului militar, astfel indemnizaţia s-a calculat în baza vechimei calculate eronat. Susține că, doar în privinţa lui Ojovan Vasile s-a comis eroare la calculul vechimei pentru achitarea indemnizaţiei. Acest fapt se confirmă prin anexa la raportul privind rezultatele inspectării financiare pentru anii 2018-2022.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat de Ojovan Vasile, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 06 iunie 2024 (f.d.29), iar apelul preliminar a fost declarat la data de 10 iulie 2024 (f.d.32-33), fiind înregistrat la Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni cu nr. de intrare 2678, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

În temeiul art. 386 alin.(1) lit.d) CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat".

Art. 387 lit.c) CPC stabilește că, se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească a interpretat eronat legea.

Conform prevederilor art. 118 alin.1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul art.130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Potrivit art.240 alin.1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit prevederilor art.276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Potrivit art.276^3 alin.(1) și (2) CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la

proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

La caz, Colegiul Civil reține că, instanța de fond a examinat cauza civilă conform prevederilor art. 276[4] CPC.

Potrivit art.276[4] alin. (4) CPC, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

Astfel, Colegiul civil conchide că prezenta cauză civilă urmează să fie examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

Materialele cauzei atestă că, la data 14 februarie 2024, reprezentantul Inspectoratului de Poliție Dondușeni în persoana lui Vranescu Andrian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ojovan Vasile cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru achitarea indemnizației unice la eliberare. (f.d.3-5)

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 06 iunie 2024, cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul de Poliție Dondușeni împotriva lui Ojovan Vasile cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru achitarea indemnizației unice la eliberare, a fost admisă integral. S-a încasat de la Ojovan Vasile *****, a.n.*****, IDNP *****, domiciliat în *****în beneficiul Inspectoratului de Poliție Dondușeni, cod fiscal 1006601001355, sediul or. Dondușeni, str. Independenței 43, C/b ***** suma de 15 818,00 (cincisprezece mii opt sute optsprezece,00) lei, care este constituită din suma achitată surplus la indemnizația unică de eliberare. S-a încasat de la Ojovan Vasile *****, a.n.*****, IDNP *****, domiciliat în ***** în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 683,00 (șase sute optzeci și trei,00) lei. (f.d.29)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 08 iulie 2024 (conform plicului poștal) (f.d.37)) din partea apelantului Ojovan Vasile a fost depusă cererea de apel preliminară împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 06 iunie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, respingerea acţiunii reclamantului ca fiind tardivă, în ordinea prevederilor art.186[1] CPC. Anularea hotărârii Judecătoriei Edineţ, sediul Dondușeni din 06.06.2024 cu încasarea din contul intimatului în beneficiul apelantului a cheltuielilor de judecată, constituite din costul serviciilor juridice calificate - 10 000, 00 (zece mii, 00) lei, taxa de stat achitată în sumă de 515,00 (cinci sute cinsprezece) lei, taxa de timbru - 200,00 (două sute) lei, cheltuieli pentru corespondenţa poştală - 50,00 (cincizeci, 00) lei. (f.d.32-33)

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1), 2) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea

primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art.5 alin.1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Iar potrivit art.121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Potrivit prevederilor art.10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună - credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna - credinţă se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 49 al Legii nr. 288/16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne

(1) Retribuirea muncii funcţionarului public cu statut special se efectuează de la bugetul de stat, conform legislaţiei în vigoare.

(2) În cazul încetării raportului de serviciu, în temeiul dispozițiilor art. 38 alin.(1) lit. b), c), şi e), funcționarul public cu statut special beneficiază de o indemnizaţie unică, al cărei cuantum variază în funcţie de vechimea calendaristică în organele apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice după cum urmează: a) până la 5 ani - în mărime de 3 salarii lunare; b) de la 5 la 10 ani - în mărime de 6 salarii lunare; c) de la 10 la 15 ani - în mărime de 8 salarii lunare; d) de la 15 la 20 de ani - în mărime de 10 salarii lunare; e) de la 20 la 25 de ani - în mărime de 14 salarii lunare; f) de la 25 la 30 de ani - în mărime de 16 salarii lunare; g) de peste 30 de ani - în mărime de 18 salarii lunare".

(4) În cazul încetării în mod repetat a raportului de serviciu cu drept de pensie, indemnizaţia menţionată la alin. (2) se stabileşte astfel încît să excludă valoarea indemnizaţiei primite anterior.

Potrivit art. 143 al Codului muncii (1) *Dacă nu se contestă* cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face: a) în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, *dacă se contestă* cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului la eliberare din serviciu, angajatorul este obligat, în orice caz, să-i plătească, în termenele prevăzute la alin.(1), suma necontestată.

La caz, aplicabilă speței este și norma art. 148 alin. (5) Codul muncii, care prevede că *salariul plătit în plus* salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare) *nu poate fi urmărit, cu excepţia cazurilor unei greşeli de calcul.*

Colegiul civil consideră neîntemeiată soluţia instanţei de fond, reieşind din următoarele argumente.

Probatoriul cauzei denotă că, potrivit Ordinului șefului Inspectoratului general de Poliție nr. 396 ef. din 27.09.2013, (f.d.7), Ojovan Vasile a fost numit în funcție de inspector inferior al Serviciului statistic al Secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Dondușeni, cu reconfirmarea gradului special ,,plutonier de poliție,,.

Prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.234 ef. din 28.05.2020 (f.d.8), în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit.b) (la atingerea limitei de vârstă în serviciu) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul, la cererea personală din 25.05.2020, unde era expres indicat ca apelantului să-i fie achitate compensațiile bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a indemnizației unice în conformitate cu

art. 49 alin. (4) din Legea nr. 288/2016, de la 31.05.2020 (ziua atingerii limitei de vîrstă de către intimat).

La atingerea limitei de vârstă în serviciu și după concediere Ojovan Vasile a beneficiat de indemnizația unică la eliberare în sumă de 110 506 lei.

La data de 05 iulie 2023, în urma unui control, Inspecția financiară, în temeiul art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 și în baza Programului de activitate pentru simestrul I al anului 2023, a efectuat inspectarea financiară complexă la Inspectoratul de Poliție Dondușeni, pentru perioada de activitate 2018-2022, în cadrul căruia au fost depistate niște neclarități în privința sumei achitate lui Ojovan Vasile ca indemnizație unică la eliberare, fiind constată că calculul efectuat este incorect, deoarece s-a calculat în stagiul de activitate în Ministerul Afacerilor Interne și timpul petrecut în armată, în urmă la ce pârâtul urma să primească indemnizația numai pentru vechimea în muncă în Ministerul Afacerilor Interne ce constituie suma de 94 688,00 lei și nu suma de 110 506,00 lei.

Ca urmare, la data de 02.10.2023, Inspectoratul de Poliție Dondușeni a expediat în adresa lui Ojovan Vasile somație prin care a solicitat restituirea binevolă a sumei în mărime de 15 818,00 lei, care a fost achitată surplus la indemnizația unică de eliberare, oferindu-i un termen de 7 zile de la recepționarea prezentei somații. (f.d.13)

La data de 23.11.2023 Ojovan Ivan a depus la Inspectoratul de Poliție Dondușeni o referință-dezacord la somația nr. 34/32-4482 din 02.10.2023 prin care și-a exprimă dezacordul menționând că aceasta este nefondată de fapt și de drept, ilegală și pasibilă anulării, invocând faptul că, actul nu conţine o fundamentare legală privitor la calcularea şi achitarea indemnizaţiei de concediere din 27.05.2020, precum şi a celei calculate în 02.10.2023. În lipsa unei asemenea fundamentări somaţia se prezumă a fi ilegală.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul civil reliefează că, soluția instanței de fond privind admiterea acțiunii înaintate de către Inspectoratului de Poliție Dondușeni cu dispunerea încasării de Ojovan Vasile a sumei în mărime de 15 818,00 lei cu titlu de sumă achitată în surplus la indemnizația unică la eliberare este neântemeiată, cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei din speță.

Instanța de apel relevă faptul, Codul muncii prevede că salariul plătit în plus salariatului de către angajator, inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare, nu poate fi urmărit, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul. Această dispoziție protejează salariatul împotriva unor eventuale erori de interpretare a legii făcute de angajator. Colegiul consideră că această regulă consfințită în art. 148 alin. (5) al Codului muncii se aplică nu doar sumelor achitate cu titlu de salariu, dar și sumei achitate cu titlu de îndemnizaţie unică în cazul încetării raportului de serviciu, or, cuantumul acestei îndemnizații se stabilește nemijlocit din salariile

lunare a funcţionarului public cu statut special și a vechimii calendaristice de activitate în organele de forță.

Reieșind din aceste împrejurări, Colegiul civil va reține că, în cazul în care angajatorul a aplicat greșit legislația în vigoare și a plătit salariatului o sumă mai mare decât cea cuvenită, salariatul nu este obligat să restituie acea sumă, cu excepția cazului în care greșeala a fost una de calcul.

Deci, se va reține că, angajatorul trebuie să fie foarte atent în momentul în care stabilește și achită salariul și alte plăți cuvenite salariatului, pentru că nu poate reveni asupra sumelor plătite decât dacă poate demonstra că a fost o simplă eroare de calcul, nu o eroare de interpretare legală.

Colegiul civil precizează că, această speță ilustrează aplicarea principiului prevăzut de articolul 148 alin. (5) din Codul muncii, stipulînd că angajatorul poate solicita restituirea sumelor plătite în plus salariatului doar în cazul unei greșeli de calcul, nu și în cazul aplicării greșite a legislației.

Astfel, în situația în care angajatorul interpretează sau aplică greșit o normă legală și, ca urmare, acordă salariatului drepturi salariale mai mari decât cele cuvenite, nu este vorba despre o greșeală matematică (care se referă la „greșeală de calcul”), ci despre o eroare de drept.

Totodată, Colegiul notează că la achitarea îndemnizației respective, suma acesteia nu a fost contestată de nici unul din subiecții raporturilor de muncă, în corespundere cu prevederile art. 143 alin. (2) Codul muncii, fapt ce rezultă expres din conținutul Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 234 ef. din 28.05.2020, în care se indică că indemnizația unică urmează a fi achitată la 31.05.2020 - ziua atingerii limitei de vîrstă de către intimat. Prin urmare, Colegiul conchide cert și tranșant asupra neteminiciei pretențiilor înaintate de reclamantul intimat.

În acest sens, Colegiul va reține că, instanţa are obligaţia de a soluţiona litigiul conform regulilor de drept aplicabile şi prin toate mijloacele legale să prevină orice greşeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor şi prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunţării unei hotărâri temeinice şi legale. Motivarea actului judecătoresc în fapt trebuie să conţină analiza şi evaluarea probelor pe baza cărora s-a stabilit existenţa sau inexistenţa faptelor şi împrejurărilor care au generat litigiul dintre părţi; respectiv, pentru ce au fost admise, susţinerile uneia dintre părţi şi înlăturate cele formulate de cealaltă parte, iar motivarea în drept cuprinde justificarea aplicării în cauza judecată a anumitor norme de drept şi de ce li s-a dat acestora o anumită interpretare.

Din perspectiva postulatelor legale, la examinarea cauzelor, instanţele urmează să se conducă nemijlocit de principiul adevărului obiectiv, care se manifestă prin stabilirea multilaterală, completă şi obiectivă a tuturor circumstanţelor care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei.

De altfel, o hotărâre judecătorească motivată în sensul respectării cerinţelor 6 § 1 CEDO, presupune o examinare reală a problemelor esenţiale relevate în speţă, cel puţin pentru a le aprecia pertinenţa. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

Distinct de cele invocate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord constată că, instanța de fond a dat o apreciere incorectă circumstanțelor cauzei, a interpretat eronat normelor de drept care guvernează recuperarea cheltuielilor pentru achitarea indemnizației unice la eliberare, adoptând o hotărâre în acest sens vădit neântemeiată, care urmează a fi casată, cu adoptarea unei noi hotărâri.

În baza circumstanţelor de fapt şi de drept susmenţionate, Colegiul Civil consideră că apelul depus de către Ojovan Vasile urmează a fi admis, cu casarea integrală a hotărârii primei instanţe şi emiterea unei noi hotărâri în acest sens.

În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de apelantul Ojovan Vasile.

Casează integral hotărârea Edineț, sediul Dondușeni din 06 iunie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Dondușeni către Ojovan Vasile privind recuperarea cheltuielilor suportate pentru achitarea îndemnizației unice la eliberare, cu emiterea unei noi hotărîri după cum urmează:

Se respinge ca neântemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul de Poliție Dondușeni către Ojovan Vasile privind recuperarea cheltuielilor suportate pentru achitarea îndemnizației unice la eliberare.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecători Natalia Costaș

Ivan Parii